

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Nadejda Toma, Petru Moraru.

Judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Oltu Vadim în numele inculpatului Mutruc Denis, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Mutruc Denis Pavel, născut la 22 februarie 1978, originar din mun. Chișinău și domiciliat în or. Bălți, str. Decebal 166, ap. 132;

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. 17.06.2013-31.12.2014 (prima instanță)

2. 26.01.2015-09.03.2015 (instanța de apel)

3. 28.05.2015-28.07.2015 (instanța de recurs).

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 decembrie 2014 *Mutruc Denis Pavel* a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 78 Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei principale a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate Suhomlinov a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că la 26 ianuarie 2013, aproximativ la orele 17:00, Mutruc Denis, aflîndu-se pe teritoriul stației de alimentare „PETROM”, de pe str. Calea Orheiului, mun. Chișinău, la ieșire din oraș, se deplasa, conducând autoturismul de model „LANCIA PHEDRA”, cu numărul de înmatriculare BL DN 292, în urmă și încălcînd prevederile pct. pct. 41 alin. (2) și 45 a Regulamentului Circulației Rutiere din RCR, a tamponat scara pe care se afla Suhomlinov Alexandru, care efectua lucrări de instalare a camerelor de luat vederi la stația de alimentare „PETROM”. În urma accidentului rutier, Suhomlinov Alexandru, conform raportului de expertiză medico-legală 500/D din data de 22.03.2013, s-a ales cu vătămare corporală medie.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, partea vătămată și avocat în numele inculpatului care au solicitat după cum urmează:

- ***procurorul*** - casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 (unu) an, iar în baza art.

90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

În motivarea cerințelor sale, acuzatorul de stat a considerat incorectă soluția de neaplicare a sancțiunii complementare față de inculpat, astfel nefiind luate în considerație prevederile art. art. 61 și 65 Cod penal.

- **partea vătămată** – casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani. La fel, să fie admisă integral acțiunea civilă cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul său a sumei de 3219,42 lei, pentru repararea daunei cauzate sănătății, 150 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, 779,44 lei, pentru cheltuielile de călătorie la tratamentul balneo-climateric, 5000 lei, pentru asistența juridică și 21116,00 lei pentru venitul ratat din cauza pierderii capacității de muncă pe perioada 01.02.2013-31.07.2013.

În motivarea cerințelor sale, partea vătămată a indicat că instanța de fond neîntemeiat a luat în considerație faptul nerespectării de către primul a tehnicii securității, precum și neîntemeiat nu a admis acțiunea civilă, greșit considerînd necesară pentru aceasta și prezența în proces a asigurătorului (compania de asigurare). S-a mai indicat și asupra atitudinii neglijente a inculpatului în partea ce ține de restituirea prejudiciului, care a ignorat total aceste obligații.

- **avocat în numele inculpatului** – casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a indicat că învinuirea înaintată inculpatului a fost una abstractă fără a fi indicat concret prin care acțiuni a încălcat prevederile invocate ale Regulamentului Circulației Rutiere (în continuare RCR), la fel cum și nu s-a luat în considerație faptul încălcării de către partea vătămată a tehnicii securității, fapt care, după părerea părții apărării, a și provocat căderea primului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015, care a fost pronunțată integral la 06 aprilie 2015, apelul declarat de avocat în numele inculpatului a fost respins ca nefondat, iar apelurile procurorului și ale părții vătămate au fost admise parțial, fiind casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei complementare și laturii civile și rejudecată cauza în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului, condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa complementară, privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani. La fel, acțiunea civilă a părții vătămate a fost admisă în parte fiind încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei. În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat următoarele:

- **Cu privire la motivele invocate de avocat**, ce vizează temeinicia și legalitatea sentinței sub aspectul nevinovăției inculpatului, criticile cu privire la aprecierea probelor, nu erau argumentate.

Din conținutul apelului nu se desprindea vreun motiv de natură juridică capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referea la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, soldată cu achitarea inculpatului.

În apel nu se arăta precis, clar și convingător motivul care să se poată aprecia că

dacă s-ar fi admis, ar fi schimbat soluția dată de prima instanță cu privire la vinovăția inculpatului.

Apelantul și-a întemeiat cerințele cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, dar, după cum rezulta din conținutul sentinței, prima instanță s-a ocupat în mod judicios cu această activitate, acordând deplină eficiență prevederilor articolului 101 Cod de procedură penală.

Potrivit pct. 41 alin. (2) RCR, conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic.

În cazurile în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului.

La caz, inculpatul, înainte de a începe deplasarea cu spatele, nu s-a asigurat că această deplasare nu va crea un pericol sau un obstacol, iar dacă câmpul vizual în spate era limitat, adică oglinzile retrovizoare nu reflectau toată panorama din spatele automobilului, atunci, potrivit normei citate, el trebuia să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului.

Contrar celor afirmate de avocat, inculpatul nu a respectat prevederile enunțate și a efectuat deplasarea cu spatele pe o distanță de cel puțin 30-40 m, după cum declara însuși acesta, fără a recurge la ajutorul altei persoane aflate în afara autovehiculului, ignorând faptul, că oglinzile retrovizoare din automobilul său nu reflectau toată panorama din spatele automobilului, potrivit declarațiilor inculpatului.

Astfel, Mutruc Denis își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, deși trebuia să le prevadă, odată ce urmarea panorama din spatele autovehiculului doar prin intermediul oglinzilor retrovizoare, cu toate că aceste oglinzi, conform declarațiilor proprii, nu reflectau toată panorama din spatele automobilului.

Inculpatul potrivit propriilor declarații s-a bazat și pe sistemul de prevenire "Parktronic" cu care este dotat automobilul său, care nu a semnalizat nici un obstacol.

Acest fapt, nu excludea vinovăția sa deoarece automobilul este un mijloc de pericol sporit, iar dispozitivele tehnice cu care este dotat în anumite circumstanțe pot să nu funcționeze, de aceea inculpatul era obligat să întreprindă toate măsurile pentru a evita accidentul rutier.

La fel, contrar afirmațiilor avocatului, inculpatul a încălcat și cerințele pct. 45 al RCR, fapt confirmat și prin procesul - verbal de cercetare la fața locului din 26.01.2013, cu fototabelul prin care a fost cercetat locul comiterii accidentului rutier și au fost ridicate urmele infracțiunii (V. I, f.d. 4-6) și schița accidentului rutier (V. I, f.d. 8-9) deoarece anume ele constată situația de fapt și circumstanțele producerii ei.

Au combătut poziția apărării și declarațiile martorului Goiman Victor, care a declarat, că în momentul când a simțit că scara pe care o sprijinea se mișcă, fiind împinsă de automobil, el a început a bate cu mâna peste automobil în speranța că conducătorul va opri deplasarea, însă conducătorul automobilului nu a reacționat la aceste lovituri, dar a continuat deplasarea și s-a oprit doar după ce Suhomlinov Alexandru a căzut de pe scară peste automobil. Inculpatul s-a coborât din mașină vorbind la telefon, iar din automobil se auzea muzică.

Aceste circumstanțe au demonstrat atitudinea neglijentă a inculpatului față de deplasarea în siguranță a automobilului său.

Instanța de apel a considerant irelevante argumentele privind nerespectarea tehnicii securității de către partea vătămată, ca fiind cauza căderii acestuia de pe scară

odată ce, Regulamentul Circulației Rutiere impune participanților la trafic obligativitatea respectării regulilor de circulație rutieră inițial întru preîntâmpinarea pericolului de accidentare și mai apoi întru evitarea accidentării, iar încălcările menționate puteau fi luate în considerație la stabilirea pedepsei, dar nici într-un caz nu-1 îndreptăteau pe inculpat să încalce și el regulile de circulație și să pună în primejdie viața și sănătatea altor participanți la trafic.

În speță, contrar celor invocate de avocat, s-a reținut legătura cauzală între fapta săvârșită de către inculpat și leziunile corporale primite de către partea vătămată.

Legătura de cauzalitate dintre elementul material și urmarea imediată a fost dovedită cu certitudine de probatoriul administrat în cauză, în sensul că între leziunile traumatice și accidentul produs de către inculpat exista legătura directă, neinterpunându-se nici o condiție sau cauză care ar fi putut întrerupe cursul causal.

Astfel, în rezultatul accidentului rutier părții vătămate i-a fost cauzată vătămare corporală medie.

Din punct de vedere al laturii subiective, s-a indicat că fapta a fost comisă din imprudență ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale privind circulația pe drumurile publice, iar urmările se materializau prin vătămarea integrității corporale și a sănătății părții vătămate prin leziunile produse.

Instanța de apel a mai indicat că criticile cu privire la aprecierea incorectă a probelor efectuată de instanța de judecată exprima opinia subiectivă a apelantului, care nu avea suport legal, în sensul de a da o nouă apreciere probelor puse la baza condamnării inculpatului în vederea achitării acestuia.

În acest context, nu exista temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel reluând concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

- Cu privire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei principale inculpatului a fost acordată deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Astfel, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, fiind o infracțiune gravă comisă din imprudență, de personalitatea celui vinovat, este la primul conflict cu legea penală (V. I, f.d. 34), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (V. I, f.d. 35,36), are doi copii minori la întreținere, fiind reținute ca circumstanțe atenuante, comportamentul inculpatului postinfracțional manifestat prin apelarea urgenței, deplasarea la spital, vizita părții vătămate la spital, cât și de lipsa circumstanțelor agravante.

Apreciind aceste împrejurări instanța, a dispus întemeiat aplicarea pedepsei principale sub formă de închisoare, în termenul prevăzut de sancțiunea legii penale și anume 2 ani închisoare.

Referitor la modalitatea de executare, instanța de apel a considerat ca fiind întrunite condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal, apreciind-o drept una echitabilă, ținând cont de circumstanțele atenuante menționate, cât și de circumstanțele cauzei.

Cu privire la pedeapsa complementară, s-au apreciat ca fiind întemeiate argumentele apelanților, în speță, nefiind întrunite condițiile prevăzute la articolul 78 alin. (2) Cod penal privind neaplicarea pedepsei complementare în privința inculpatului, concluzia primei instanțe în partea respectivă a fost apreciată drept nejustificată.

- Cu referire la solicitările părții vătămate privind admiterea acțiunii civile, instanța de apel a considerat parțial justificate argumentele privind încasarea prejudiciului moral.

Astfel, s-a remarcat că, prejudiciile nepatrimoniale, denumite și daune morale, constituie acele consecințe dăunătoare care nu pot fi evaluate în bani, deci cu conținut neeconomic și care rezultă din atingerile și încălcările drepturilor personale nepatrimoniale. Asemenea consecințe pot fi durerile fizice și psihice, atingerile aduse onoarei, cinstei, demnității, prestigiului sau reputației unei persoane etc.

Deși cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare, daunele morale se stabilesc prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic, psihic și afectiv, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, etc.

Raportând cele enunțate la caz, s-a reținut că în rezultatul acțiunilor ilicite ale inculpatului, partea vătămată a suportat suferințe fizice enorme, ce constau în durerea cauzată prin fracturarea picioarelor, care persistă și pînă în prezent, durerea suportată în timpul intervențiilor chirurgicale, cât și după, fiind imobilizarea la pat, acesta a pierdut capacitatea de muncă din cauza traumelor suportate, fiind nevoit să urmeze un tratament îndelungat, a pierdut posibilitatea de a-și câștiga existența la același nivel de pînă la accident, fapt care a tensionat relațiile în familie.

Instanța de apel a apreciat că quantumul prejudiciului moral în mărimea solicitată de partea vătămată era unul exagerat, or, pornind de la art. 41 CEDO, cererea cu privire la încasarea prejudiciului moral nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temeii, cu atât mai mult că condamnarea inculpatului aduce în sine o satisfacție pentru partea vătămată.

6. Hotărârile instanțelor de fond și apel sunt atacate cu recurs ordinar de către avocat în numele inculpatului, care a fost depus la Curtea Supremă de Justiție la 04 mai 2015 și care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale, avocatul indică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, limitîndu-se doar la aprecierea formală a acestuia preluînd argumentele instanței de fond, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, decizia recurată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei prin constatarea lipsei temeiurilor de aplicare a prevederilor art. 78, alin. (2) din Codul de procedură penală;

Astfel partea apărării invocă necorespunderea actului de acuzare prevederilor art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, acuzarea fiind abstractă, exprimînd doar o transcriere a normelor Regulamentului Circulației Rutiere pretinse a fi încălcate de inculpat, fără a concretiza vinovăția inculpatului prin prisma admiterii cărorva încălcări concrete, care ar fi dus la anumite consecințe și anume la survenirea vătămărilor medii a integrității corporale sau a sănătății. Mai mult ca atît, conform acuzării unica consecință a acțiunii inculpatului de deplasare cu automobilul cu spatele a fost tamponarea scării. Actul de acuzare nu prevede legătura de cauzalitate dintre tamponarea scării și leziunile corporale constatate la victimă. Instanțele judecătorești nu s-au pronunțat asupra acestui argument.

Se mai indică că instanțele judecătorești de fond și de apel eronat au constatat prezența unui accident rutier, iar instanța de apel eronat nu a dat apreciere accidentului de muncă care de fapt a și fost cauza consecințelor survenite la partea vătămată sub formă de leziuni corporale medii.

Instanța de apel nu și-a întemeiat soluția în partea individualizării pedepsei prin

constatarea lipsei temeiurilor de aplicare a prevederilor art. 78 alin. (2) din Codul penal, preluând doar formal argumentele părții acuzării, fără a ține cont de toate circumstanțele de fapt. Astfel, instanța de apel, judecând apelurile declarate a a ajuns la concluzia similară celei a instanței de fond privitor la starea de fapt și de drept și că acestea concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței.

La fel, se invocă faptul că la schimbarea soluției în partea individualizării pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de constatările făcute de instanța de fond și anume, nerespectarea de către partea vătămată a tehnicii securității și a regulilor de protecție a muncii, fapt ce a generat un grad de vinovăție a părții vătămate pentru consecințele survenite în urma accidentului, că inculpatul a încercat să-i achite părții vătămate prejudiciul material, însă ultimul a refuzat de a primi bani fără a putea explica cauza refuzului, că inculpatul anterior nu a săvârșit careva infracțiuni, că are la întreținere doi copii minori, că locul său de domiciliu este în mun. Bălți, iar locul permanent de muncă a inculpatului este în mun. Chișinău, mijlocul de transport fiind o sursă necesară pentru deplasare la domiciliu și la muncă, circumstanță care evident influențează asupra câștigului inculpatului necesar pentru întreținerea familiei și a copiilor minori. Instanța de apel însă foarte abstract constată imposibilitatea aplicării art. 78, alin. (2) din Codul penal, fără a ține cont de fapt de sancțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) din Codul penal, conform căreia sancțiunea complementară nu este obligatorie. Mai mult ca atât, fără careva motive argumentate instanța de apel aplică maximul sancțiunii complementare, fără a ține cont nici de faptul, că acuzatorul de stat a solicitat aplicarea doar a unui an de privare de dreptul de a conduce mijlocul de transport.

Decizia instanței de apel este contradictorie în partea sa motivată. Astfel pe de o parte instanța de apel acceptă integral și ajunge la concluzia similară celei a instanței de fond privitor la starea de fapt și de drept și că acestea concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, însă pe de altă parte nu acceptă prezența vinovăției părții vătămate drept urmare a nerespectării tehnicii securității și a regulilor de protecție a muncii, hotărârea dată în apel nefiind clară.

Instanța de apel la fel nu și-a motivat admiterea în parte a acțiunii civile prin încasarea prejudiciului moral.

Nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

Astfel conform acuzării, inculpatului i se impută doar începerea manevrei de deplasare cu automobilul în spate fără a se asigura că o poate face fără a crea un pericol pentru ceilalți participanți la trafic. Totodată, pînă a tampona scara, inculpatul s-a deplasat cu automobilul cu spatele peste 20 de metri. Astfel nefondat i-a fost imputată începerea neatentă a manevrei de deplasare cu spatele. Odată cu începerea deplasării cu automobilul cu spatele, acțiunea pct. 41, alin. (2) din RCR încetează, fiindu-i calificate acțiunile în continuare prin prisma pct. 45 al RCR. Totodată, acuzarea nu a prezentat, iar instanța judecătorească nu a constatat careva probe care ar confirma încălcarea pct. 45, alin. (1) al RCR,

La fel, acuzarea nu a probat în cadrul cercetării judiciare presupusa încălcare a prevederilor pct. 45, alin. (2) din RCR deoarece, conform schiței întocmite la fața locului, locul tamponării scării, de automobilul la volanul căruia se afla inculpatul, este fixat la o distanță de 1,4 m de la bordura din stînga, fapt ce prin prisma declarațiilor părții vătămate, martorului Goiman V. și a inculpatului confirmă tamponarea scării cu partea din spate a automobilului pe centrul acestuia. Instanțele de judecată fac o

apreciere eronată acestor probe, însă aceste circumstanțe denotă admiterea posibilității nereacționării sistemului de identificare a obstacolelor la deplasarea în spate și nereflexarea scării prin retrovizoare, fiind lipsă careva îngrădiri și borne de identificare a locului unde se efectuau lucrări cu scara.

Totodată conform sentinței și deciziei recurate, prin probele cercetate și anume declarațiile părții vătămate Suhomlinov A., a martorului Goiman V., a declarațiilor inculpatului, a procesului-verbal de examinare a automobilului, a procesului-verbal de cercetare la fața locului cu fototabel, scara tamponată nu a căzut, rămânând în poziție verticală, tamponarea nefiind esențială, fiind confirmată și respectarea de către inculpat a limitei de viteză conform condițiilor prevăzute de pct. 45, alin. (1) din RCR, argument al părții apărării susținut de instanța de fond.

În așa ordine de idei, căderea părții vătămate drept urmare a împingerii scării necesita a fi verificată prin prisma respectării de către partea vătămată a tehnicii securității și a regulilor de protecție a muncii în timpul efectuării lucrărilor de pe scara dublă la o înălțime ce depășea 3 m.

Totodată, în cazul respectării de către partea vătămată a cerințelor ce țin de îngrădirea zonei de lucru, rămîne viabilă poziția inculpatului privind observarea nemijlocită a îngrădirii și evitarea tamponării scării drept urmare a opririi automobilului.

În așa ordine de idei este evidentă lipsa elementului obligatoriu a laturii obiective a componenței de infracțiune imputate, fiind lipsă legătura de cauzalitate dintre acțiunile inculpatului și consecințele survenite drept urmare a nerespectării de către partea vătămată a măsurilor de securitate în muncă prin nefolosirea centurii de siguranță și prin neîngrădirea locului de instalare a scării.

6.1. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea recursului declarat din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, considerînd că nu au fost respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, pe cînd la examinarea cauzei s-a dat eficiență prevederilor art. art., 26-27, 93-101 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate just s-a reținut starea de fapt și de drept.

6.2. Pe cauză mai este depusă referință de către partea vătămată, care se pronunță pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că instanțele de judecată s-au pronunțat asupra tuturor aspectelor cercetate în cadrul procesului penal și au dat apreciere justă acțiunilor inculpatului.

7. Judecînd recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs, admite recursul, casează parțial sau total hotărîrea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre dacă nu se agravează situația inculpatului.

La fel, potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, *fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Apreciind argumentele invocate de recurent, Colegiul penal reține că din conținutul recursului declarat, rezultă că acesta se reduce doar la afirmarea asupra estimării incorecte a probelor de către instanțele de fond și apel.

Colegiul lărgit însă, constată că instanța de apel a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinînd probele administrate din punct de vedere al utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv și just a tras

concluzia că inculpatul urmează a fi condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

Aceste circumstanțe au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată se reține că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decît cel pe care îl propun părțile este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care, nefiind temei de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură, nici nu poate fi supusă criticii prin intermediul recursului ordinar.

La fel, Colegiul penal lărgit remarcă că cerințele și argumentele expuse în recursul declarat sunt contradictorii, deoarece pe de o parte se optează pentru soluția achitării inculpatului, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, iar pe de altă parte, se critică soluția de individualizare a pedepsei stabilite inculpatului, pentru motivul că instanțele nu au luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei. Astfel, odată ce recurentul critică soluția de condamnare a inculpatului, solicitînd achitarea acestuia, se prezintă a fi lipsite de coerență criticile formulate cu privire la soluția de individualizare a pedepsei.

Suplimentar la cele expuse, fără a prejudicia conținutul constatărilor anterioare, Colegiul lărgit consideră necesar a se expune asupra soluției de individualizare a pedepsei reținînd următoarele.

Categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blîndă - amendă, pînă la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei (art.75 Cod penal), o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Concluzia instanței cu privire la aplicarea unei pedepse mai aspre urmează a fi motivată.

Alin. (1) al art. 264 Cod penal, prevede în calitate de pedepse trei sancțiuni alternative:

1. amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale;
- sau 2. muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore;
- sau 3. închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani.

Din speță rezultă, că instanța de fond i-a stabilit inculpatului, fără o motivare legală, cea mai aspră pedeapsă prevăzută de sancțiunea alin. (1), art. 264 Cod penal, iar instanța de apel, la judecarea apelului, n-a corectat eroarea comisă, nu a ales și aplicat acel tip și acea mărime a pedepsei, care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii.

Cele constatate confirmă temeiul pentru recurs stipulat în pct. 10 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În cadrul examinării cauzei în fond și în instanța de apel, a fost stabilit că inculpatul se caracterizează pozitiv, a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă din imprudență, s-a căit sincer de cele comise, a exprimat dorința recuperării prejudiciului cauzat, iar careva circumstanțe agravante în acțiunile lui nu au fost stabilite.

Eroarea comisă urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin adoptarea soluției prevăzute de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală – casarea hotărârilor contestate în latura penală cu stabilirea pedepsei lui Mutruc Denis pe art. 264 alin. (1) Cod penal sub formă de amendă.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c), alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Oltu Vadim în numele inculpatului Mutruc Denis, casează parțial sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 decembrie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2015 în latura penală, în cauza penală în privința lui *Mutruc Denis Pavel*, rejudecă cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

Mutruc Denis Pavel se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale.

În rest, hotărârile atacate se mențin

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Nadejda Toma

Petru Moraru